

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krome. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za **inzerate** se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inzerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Staršem v ptujskem, ormoškem sodnijskem okraju ter v Slov. goricah in slov. staršem sploh.

Bliža se doba, ko boste poslali zopet mladino v mesta, da nadaljuje svoje učenje.

Na Spodnještajerskem imamo gimnazije v Mariboru, Celju in Ptuj, učiteljske in realke pa v Mariboru. Pred vsem morajo starši natanko vedeti, do česar ima njih otrok največje veselje in česar se najbolje uči. Tukaj mora učitelj domače šole svetovati. Šolski zavod naj se določuje po učenčevih zmožnostih. Pri nas velja že nekako pravilo, da mora vsak v gimnazijo. Sicer je dobro, da se večina novincev vpiše na gimnazijo, a zanemarjati ne smemo tudi drugih učnih zavodov.

Mi na primer rabimo krvavo na Štajerskem značajnih, delavnih in temeljito naobraženih slovenskih učiteljev. Pomanjkanje moških ljudskošolskih učiteljev na Spodnj Štajerskem je zelo občutno. Sedaj so učitelji primerno plačani in kar je za kmetskega sina in njegove roditelje tudi važno: ravno pri tem stanu se pride najprej do zanesljivega kruha. Prav čudno je torej, da se ne posveti več kmetijskih sinov učiteljskemu stanu. Nižjegimnazijcem, ki imajo veselje do učiteljskega stanu in srce za povzdigo našega kmetskega ljudstva, pa naravnost svetujemo, da prestopijo na učiteljske. Tudi realke mi štajerski Slovenci preveč zanemar-

jamo, in vendar nudi ravno ta najmodernejši avstrijski učni zavod izredno veliko ugodnosti. Pri pošti se sprejemajo realci raje, ker znajo vsaj nekaj francoski, angleški ali laški. Vsi meščanski produktivni stanovi rabijo naobrazbo, kakor jo nudj realka in potem tehnika in trgovska akademija, ki imajo predpogoj študije na realki. Naša trgovina bo zmiraj le malenkostna kramarija, ako ne bomo imeli po trgovskih višjih šolah naobraženih ljudi, ki bodo znali tudi druge moderne jezike, recimo laški, francoski in posebno še češki. Na slovenskem ozemlju je mnogo rudnikov in drugih industrijalnih podjetij, a uradniška mesta so skoraj izključno v posesti tujcev, ker ni domačinov, ki bi imeli potrebno tehnično naobrazbo. Sploh se že mi Slovenci moramo enkrat otresti predsodkov, da so le državne in cerkvene službe ter kvečjemu še odvetništvo za naše sinove zanesljiv kruh, ako ne bomo res postali močni in neodvisni na gospodarskem polju.

Kdor torej gre na učiteljske ali pa v realko, mora iti v Maribor, ali še bolje v Ljubljano, kajti ravno Ljubljana nudi srednješole v vsakem oziru več kakor naša štajerska mesta, ne izvzeto Gracca. Tudi stanovanja in hrana niso dražja kakor na Štajerskem. Toliko o učiteljskem in realki.

Kam pa se naj vpiše mladi učenec, če hoče obiskovati gimnazijo: v Ptuj, Maribor ali Celje? Tukaj voliti pač ni težko, kajti vsak slovenski dijak mora na slovensko gimnazijo in ta je v Celju ter slov. vsporedni razredi v Ma-

riboru. Vpisati se na teh zavodih in je na ptujskem, in samo na ena dolžnost, ampak še bolj za to praktični razlogi. Ptuj je majhno gnezdo z deželno gimnazijo, kjer se goji sama nemškutarija in gimnazija je z večino svojih profesorjev strogo nemško nacionalna. Slovenskega dijaka tam naravnost prezirajo in mu delajo razne živire. Samo dva slov. profesorja pač ne moreta odpraviti in se uspešno postaviti temu zlu. Učni jezik je v vseh predmetih nemški, novinec torej ne more takoj v prvo gimnazijo, ampak mora v pripravnico ter zgubi na ta način eno celo leto, starši pa morajo plačevati to leto stanovanje, hrano in vse druge potrebščine po nepotrebnem. Tudi dijaki nimajo slovenske knjižnice in ne drugih sredstev, da bi se izobraževali sami ter v prostem času razvedrili s čitanjem. Sploh so razmere v Ptujju take, da je postala gimnazija približališče nezmožnih protežiranih nemških dijakov, ki se pritepejo v „Studentenheim“ iz raznih kronovin iz vseh strani sveta, ker v domačih gimnazijah ne morejo vstrajati, in za te elemente vzdržuje dežela celo gimnazijo, ne pa za mladino ptujskoga okraja, ki je morala pred tremi leti trumoma pobegniti od tam.

Svetovno-politični pregled.

— **Državni zbor.** Seja dne 18. junija. Nadaljevala se je podrobna debata o obrtni reformi ter se je glede prve skupine tudi zaključila. Živahnejša

debata se je razvila pri točkah glede dokazila o sposobnosti v trgovini. Posl. Chamiec je zahteval za Galicijo izjemno stališče, a temu sta se upirala Böheim in Liharzik, češ, da postane potem določba o usposobljenosti iluzorna, ker bodo neusposobljeni trgovci prihajali tudi v druge avstrijske kronovine. Podobne izjeme si naj sklenejo deželni zbori zase. — Posl. Mazorana je obžaloval, da je bila seja socialno-političnega odseka nesklepčna ravno sedaj, ko je bilo treba voliti poročevalca za zakon o penzijskem zavarovanju privatnih uradnikov. Ker je ta zakon velike važnosti za prizadete, vpraša načelnika, ali hoče čim preje izvršiti volitev poročevalca. Načelnik posl. Gross odgovori, da odsek res nima nobenega poročevalca, ker sta oba postala ministri; za jutri je odsek zopet sklical ter upa, da bo sklepčen. Posl. Schraffl je určiral rešiti predloge o zvišanju duhovniških plač ter predlagal, naj predsednik za člane proračunskega odseka, ki trikrat izostanejo od seje, razpiše nove volitve. — V včerajšnji seji poslanske zbornice je bil sprejet predlog, da je za trgovino uvesti dokaz sposobnosti. Debata o tej točki obrtne reforme je trajala dve uri. Sprejet je bil minoritetni predlog glede dokaza sposobnosti s 75 proti 72 glasom. To se je doseglo, ker so bili poljski poslanci odsotni. Vsled tega sklepa upajo nasprotniki reforme obrtne reda, da je sloh pokopana cela reforma.

LISTEK.

Po prvem izpitu.

Spisal Janko Bratina.

Jurist Kozarček je študiral rimsko in nemško pravo že deseti tečaj, pa vendar še ni mislil na izpit. Zjutraj je vstajal bolj pozno, lezel je potem v kavarno „Wien“ ter čital politiko, kakor je sam naglašal. Opoldan obed, potem zopet kavarna, nato malo počitka, po večerji pa seveda zopet „eno černo“ — on je vedno tako izgovarjal, češ, še tako imamo v slovenščini premalo soglasnikov.

Jaz sem mu večkrat delal družbo in tako spoznal marsikatero njegovo lastnost. Bil je res hud politik. Ko se je on vglobil v kako vprašanje, tedaj se je njegova že tako dolga postava, nategnila v neskončnost. Zato pa je hočil ravno v kavarno „Wien“, ker je strop tam dokaj visok in se ni bati, da bi poletel z glavo do njega.

To moje znanje z njim je trajalo tako pol leta, kar pred kratkim priloži k meni; mislil sem, da je pridiral

avtomobil po stopnicah. Hrup in polom je bil kot bi bil vihar in ko je hotel potrkat na vrata, je z neko divjo silo butnil ob to staro zapiralo mojega kabineta, tako da se je kar prah pokazal in so vsi tečaji odpovedali svojo službo.

— Ti, dejal je, pa ga le imam, ga le imam izpit.

— Kaj, izpit? Kakšen, kedaj?

— No, danes sem ga napravil, prvi državni izpit iz vseh latinskih pravic.

— Čestitam, čestitam!

— Saj tudi moraš, odgovoril je in pogledal od zgoraj name, kajti bil je za poldrugo glavo večji kot jaz.

— Pa sedi, dejal sem, kajti bal sem se, da bi začel dvigati ošabno svoj tilnik in bi mi tako lahko podrl pol stropa moje nizke čumnate, ki je že tako bila v kritičnem stanju.

Po kratkem razgovoru je zopet odjadral in jaz sem popravljaval piškava vrata in premišljal poglavje o čudežih, kajti da je Kozarček napravil izpit, to je gotovo bil velik čudež.

Proti večeru je prišel zopet k meni ter me vlekel s seboj na pijačo.

— Sama sva, pravi, vsi moji znanci so že doktorji in padarji, zato pa vzajemem tebe s seboj, ker drugače bi one bilo še strah.

Tam zunaj mesta v divni dolinici leži hišica krčmarja Šmida, ki govori devet jezikov, to je, ima devet sodov v svoji obširni kleti. Marsikateri slovenski jurist si je tam že opral svoje žejno grlo in potopil bacile starih pandekt v rujni kapljici, zato naj ti bode tu postavljen hvaležen spomenik, ti tiha hišica ob glinastem rebrniku! — Tja sva jo mahnila s Kozarčkom. Velik je bil tisti dan čez navado in vsekakor bi se bil moral imenovati „liter“.

Gospod Šmid, vrhunec vse krčmarške postrežljivosti in umetnosti, naju je pozdravil z navdušenjem. Jaz sem dobil navadno naslov „profesor“, oni pa „doktor“, tako tudi danes. Sedla sva pod tisto lopico in ga začela vleči, kakor se to spodobi ljudem, ki že nosijo škrice na hrbtu.

Prvi in drugi liter je že vtonil v morju večnosti, prikorakal je tretji in Kozarček, cand. iuris po svojem sedanjem uradnem naslovu, je pil kakor tesač po tedenskem delu. In polagoma

se mu je razvezal jezik, navdušil se je in začel govoriti o politiki na dolgo in široko. Obdelal je državni zbor do zadnjega poslanskega črevlja, prebrskal pajčevino vseh deželnih blagajn in kot finale naročil zopet vina.

Pili smo na njegovo zdravje; Šmid in jaz sva trčila z bodočim našim poslancem, kajti to je hotel Kozarček na vsak način postati.

— Bravo, živijo! — in zopet smo trčili — — —

Ponoči sva prilezla domov. Ker ni imel svojega ključa, sem ga zavlekel k sebi ter ga zavlekel v svojo posteljo; jaz sem se pretegnil na divan.

Oni je takoj zasmrčal, meni pa je rojilo še toinono po glavi, kakor je v takih slučajih pri meni navada. Nad mano je bila polica s knjigami, latinska slovnica je čepela gori še čisto nova kot deviška deklica, star oguljen grški slovar ji je šepetal zaljubljen pesem na uho. Je že tako: „das ewig Weibliche“.

Kozarček je med tem oživel in začel migati in brcati po postelji kot žrebe na paši. Mahal je z rokami kot političen agitator ali kočevski krošnjar.

— V odseku za volilno reformo še tudi včeraj niso dovršili debate glede štajerske. Vzrok je ta, ker se je odsek več kot dve uri bavil z debato o socijalnodemokratskem terorizmu. Vsi govorniki, tudi ministrski predsednik, so izražali svoje večje ali manjše ogorčenje. Predlog posl. Malika, naj se pričaka generalni štrajk in naj odsek odgovori ž njim s 14dnevni prekinjenjem sej, je bil odklonjen. V debati o volilnih okrožjih za Štajersko je govoril posl. dr. Ploj; on se strinja z izvajanji poslance Hagenhoferja v zadnji seji, opozarja na krivično razdelitev špecižno na Spod. Štajerskem, ki dela samo na to, ohraniti nadvlado nemške ljudske stranke. Govori za predlog Hagenhoferjev, naj se pomnože štajerski mandati za 3 in eden se naj da Spodnjemu Štajerju, ali pa se naj zviša število mandatov za Štajersko od 28 na 29 ter se en mandat naj da Slovencem. Dalje ostro kritikuje volilni okoliš Celje, ki ga hoče vlada na vsak način ohraniti Nemcem. Slednjič se ostro zavaruje, da bi se spravljal dovolitev kočevskega nemškega mandata v kakšnokoli zvezo z novim slovenskim štajerskim mandat. Povdarja pa, če Nemci glasujejo za sedmi slovenski mandat, da bi bilo potem možno glasovati za peti mandat za Gradec. Govori še posl. Stürgkh, ki se splošno izraža proti zahtevam Slovencev. Posl. Pommer, ki hoče v daljšem govoru odgovarjati posl. Ploju, predlaga konec seje, kar se sprejme. — Danes ob 5. uri popoldne seja.

— Avskultantski zakon dobi, kakor že zatrdil to justični minister dr. Klein nasproti poslancu Heilingnerju, cesarsko potrjenje še tekoči teden.

— Volilna reforma — in socijalni demokratje. Na Dunaju so priredili dne 17. t. m. soc. dem. velikansko demonstracijo za volilno reformo. Bilo je 50—60.000 udeležnikov. Splošno se je izjavilo, da se začne, če v treh tednih ne bo volilna reforma gotova, štrajk, kakoršnega še Avstrija ni videla.

— Bosna in Košut. Deputacija bosenskih dijakov se je dne 18. t. m. poklonila ogrskemu trgovinskemu ministru Košutu in mu izročila prošnje bosenskega prebivalstva kot „najboljšemu prijatelju zatiranih“. Govornik deputacije dr. Ivić je dejal, da so želje Bošnjakov v prvi vrsti narodne naprave in svoboda tiska ter združevanja. Košut je zagotavljal svoje simpatije do Bošnjakov in je dejal, da se bo od ogrske strani storilo, kar bo mogoče.

— Venezuela — cesarstvo? Bivši predsednik Castro se baje hoče proglasiti za venezolanskega cesarja. Položaj v deželi je skrajno zmeden, in ker se je Castrovim agentom posrečilo, dobiti v Londonu velika posojila ni povsem izključeno, da bi se Castru ne uresničile njegove vladarske želje.

Dopisi.

Iz Brežic. Brežiški Sokol je na Telovo priredil na Bizeljsko pešizlet s svojo novo zastavo. Vsa Bizeljska dolina se je ta dan oblekla v praznično obleko in je povsod Sokole navdušeno sprejela.

Že v Bukošeku pri Držiču, komaj 20 minut izven Brežic je stal mogočni slavolok z lepim narodnim napisom; na okoli so pa vihrale mnogobrojne narodne zastave. Ko so se približali Sokoli, jih je burno pozdravljala množica slovenskega ljudstva. Streljanje iz topičev pa je naznanjalo brežiškim nemškutarjem, da z veseljem sprejema slovensko ljudstvo svoje prvo-boritelje. Polagoma se jim je še drugo slovensko občinstvo pridružilo.

Na pragu Bizeljskega pri vrtlem narodnjaku g. veleposestniku Mišku Janežič-u, stal je drugi slavolok z napisom: „Dobro došli, bratje Sokoli!“ Povsod veselo in navdušeno pozdravljen dospe brežiški „Sokol“ do g. Janežiča Josipa, veleposestnika v Stari vasi. Pod mogočnim slavolokom, ki je nosil napis „Na zdar!“ pa so pričakovale Sokole mnogobrojnemu ljudstvu na čelu častite Slovenke iz Dolenje Bizeljske. Hčerka vrle narodne žene Rožman iz Gregovc, je pozdravljala Sokole v navdušenem govoru in izročila bratru starosti dr. Strašku krasen šopek. Tudi g. Josip Janežič, poznan nevstrašeni narodnjak, pozdravi v krepkih besedah Sokole; globoko ginjen se zahvali starosta na prisrčnem sprejemu.

V kratkem odmoru so telovadci poskusili ob godbi proste vaje. Gospa soproga Janežičeva pa je vse Brežičane z južino in rujnim bizeljancem pogostila. Narodne gospe in dražestne deklice pa so gospodom pripenjale na prsa duhteče šopeke. Nato je nastopil Brežiški Sokol zopet v vrsto. Na čelu se je postavila kavalkada najboljših bizeljskih mož in fantov, za temi godba, potem Sokoli z razvito zastavo, za njimi pa nešteta množica ljudstva.

To ni bil več peš-izlet, to je bil pravcati sprevod — zmagoslavni polet sokolske misli.

Povsod ob straneh ceste narodne zastave, vse polno ljudstva, ki pozdravlja burno došle svoje rojake. Pri gospodu Martinu Frece-tu v Stari vasi stoji nov slavolok. Pred starostu stoji star častitljiv mož v kmetski obleki g. Urek in pozdravlja v prav do srca segajočem govoru došle Sokole. Starosta br. dr. Strašek se mu zahvali in v kratkih besedah tolmači namen današnjega sokolskega zleta ter pomén sokolskih društev in Sokolstva sploh. Po navdušeno sprejetem govoru staroste se pomiče cel sprevod naprej. Pa glej, zopet preprega cesto v Spodnji Sušici nov krasen slavolok, a pod njim je zbrana vsa inteligenca zgornje Bizeljske, na okolu pa truma ljudstva.

Možnarji pokajo, „Na zdar“ in „Živijo“ klici pretresajo nebo. Mala deklica gđna Levstikova izroča zopet starosti šopek in deklamuje nežno in nevstrašeno v ta namen pripravljene pozdravljalne stihe. Nato pa stopi naprej župan bizeljski, veleposestnik g. Franc Balon in tudi on v imenu občine prisrčno pozdravlja in sprejema slovensko Sokolstvo.

Po zahvalnem in navduševalnem govoru staroste pridružijo se vsi sprevodu, ki se pomiče v velikanski četi takoj na telovadišče. Nešteta na tisoče broječa množica kmetskega ljudstva obstopi telovadišče, inteligenca iz sosednje Hrvtske: Klanjca, Kraljevca in celo Zaprešiča, iz Št. Petra, Kozjega, — prisostvuje dovršeni telovadbi. Še ljubi Bog sam je imel dopadnje nad zbranim ljudstvom ter je razpršil temne grozeče megle. Vsakdo se je čutil mirnemu nastopu telovadcev in od vseh strani so se čuli klici začudenja, je li to mogoče, da proizvajajo tako mlado društvo tako težke vaje. In vendar je res; a ima društvo tudi izvrstnega, neumornega načelnika, br. Vidmar-ja.

Po telovadbi, ki je napravila na gledalce velik utis, se je zbralo vse občinstvo pri g. Jos. Pečnik-u. Razvila se je ob zvokih dobre klanječke godbe in ob izvrstnem petju bizeljskega in brežiškega zbora, živahna prosta zabava.

Zvečer ob 9. uri so se vračali brežiški gostje na vozovih domov. Marsikatera dobra beseda se je spre-

govorila in gotovo ostane ta dan bizeljskemu ljudstvu nepozaben. Kamor si pogledal, videl si navdušene obraze. Tako prodira sokolska ideja v široke mase našega naroda nevdružljivo; tema v srcih našega naroda gineva, obzorje je začelo žareti; luč nastaja. Nevstrašeno torej, bratje Sokoli, naprej, raznašajte med narod ponos in ljubezen do domovine! Naj vas pri vašem svetem delu ne moti nasprotje onih, ki ljubijo črno noč in temo.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Državnozborska volitev**, da izvolimo naslednika g. Berksu, bo 17. julija t. l. Kandidatov je več. Treba torej, da gospodje državni in deželni poslanci, ali vsaj deželni poslanci iz volilnega okraja, v Celje skličejo shod zaupnih mož, da se postavi oficijelni kandidat, sicer bi se glasovi preveč cepili in prišlo bi do nepovoljne ožje volitve.

Več volilcev iz celjskega okraja.

— **Osebna vest.** G. notar Mihael Korbar nastopi svoje novo mesto v Sevnici dne 1. julija t. l.

— **40 let** preteče jutri, kar je Prusija napovedala Avstrijski nesrečno vojsko l. 1866.

— **Učiteljske službe.** Razpisana so mesta: na dvorazrednici v Sv. Lenartu pri Veliki nedelji (III. plač. r.), mesto definitivnega učitelja ali učiteljice (prošnje do 15. julija), na petrazrednici v Marenbergu (II. pl. r.), mesto def. učitelja (prošnje do 20. jul.)

— **Odlikovanje.** Dvorni svetnik, predsednik okrožnega sodišča v Ljubnem, Adolf pl. Neugebauer, je odlikovan povodom svojega vstopa v pokoj z viteškim križcem Leopoldovega reda.

— **Iz finančne službe.** Računski asistent pri računskem oddelku fin. dež. ravnateljstva v Gradcu, g. Pavel Jak, je premeščen k računskemu oddelku I. finančnega ministristva, finančni koncipist Jožef Laubenberger iz Gradca k davčnemu referatu v Celju, finančni svetnik Friderik Mikula iz Gradca k fin. okr. ravnateljstvu v Maribor, davčni pristav Jernej Vidensek v Gornjiograd.

— **Ljudska veselica v Celju.** V predzadnji številki našega lista se je v notico glede ljudsko veselice vrnila pomota, ko se je pisalo, da bodeta odbora moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda nabirala darila za veselico od hiše do hiše. To se namreč ne bode godilo, temveč se vsi cenjeni rodoljubi v Celja in okolici še enkrat prosijo, da sami prijavijo najpозneje do 1. julija t. l. ali pri gospej dr. Kukovčevi ali v „Narodnem domu“ pri g. dr. Janko Sernecu ali pa v trgovini g. Stermeckega, kako in kaj nameravajo k veselici prispevati. Poznajoč požrtvovalnost celjskih Slovencev, smo prepričani, da ne bo rodoljuba, ki bi ne položil zopet dar domu na altar!

— **Odbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda** vabi uljudno vse cenjene celjske narodne dame na razgovor glede ljudske veselice in sicer v čitalnico „Narodnega doma“ na jutri, četrtek dne 21. t. m. ob 3. uri popoldne. Pričakujemo, da se vabilu odzovejo posebno iste dame, ki do sedaj še niso prijavile svojega sodelovanja.

— **„Zdravniško društvo v Celju“.** Pravila tega društva, katera so sestavili kot pripravljalni odsek gg. dr. Rakež, dr. Schwab, dr. Sernec in dr. Žižek, so od c. kr. namestnije v Gradcu potrjena brez ugovora. Prvi občni zbor zdravniškega društva v Celju se vrši o priliki velike slavnosti sv. Cirila in Metoda v Celju dne 8. julija in sicer ob 6. uri zvečer v „Narodnem

domu“. Dnevni red: 1. Sprejemanje udov. 2. Volitev odbora. 3. Slučajnosti.

Za pripravljalni odsek:

Dr. A. Schwab, t. č. tajnik.

— **Celjska narodna godba** priredi, kakor čujemo, v nedeljo 1. julija na dvoru „Narodnega doma“ večerni koncert, na katerega že sedaj p. n. občinstvo opozarjamo.

— **Na tukajšnji gimnaziji** prične ustmena matura dne 17. julija.

— **Za dijaško kuhinjo v Celju** se je nabralo na zborovanju „Pazn. in del. podp. društva“ v Trbovljah dne 17. t. m. 17 K.

— **Kopališče „Diana“** je zopet odprto. Pozivljamo vse Slovence, da pristopijo tej kopališki zadrugi! Kdor pa ne more postati ud, naj se hodi kopat v „Diano“, da povzdignemo to napravo, katera nam je neobhodno potrebna.

— **Uradniki delniške pivovarne v Laškem in — narodnost.** Misel nas obhaja, ko pišemo te vrste, da je delniška pivovarna — nemško podjetje. Upravičeno bi to trdili, če bi sodili celo podjetje po pisarniškem osebju pivovarne v Laškem. Umrla je dne 18. t. m. hči pivovaritelja Eman. Woitscha, 12letna Marta. Pri Kellerju v Celju je za pogreb naročen venec z belim trakom in z napisom: „Letzter Gruss — Beamten der Brauerei“. In ti „Beamten“ so: 3 Čehi, 1 Hrvat ter 2 Slovenci! Prašamo za danes samo upravni svet, ali še smatra svoje podjetje za narodno ali ne, in ali hoče storiti vse, da so tudi njegovi uradniki narodnoznačajne osebe?!

— **Davčni uradi in slovenske tiskovine.** Piše nam: Nedavno je prinesla „Domovina“ članek o zlorabi nam Slovencev po temeljnih zakonih zajamčenih pravic, ki se gode na ta način, da davčne oblasti pošiljajo Slovencev nemške dopise ali na nemško-slovenskih tiskovinah le nemški pisane odloke. Zakaj se to trpi? Pošiljajte vse v prestavo finančni oblasti v Gradec ali namestnji v Gradcu. To naj storijo županstva, ker jim ni mogoče nerazumljive dopise dostavljati. „Domovina“ je mnenja, da so tega krive višje inštanice, da pošiljajo le nemške tiskovine davčnim uradom. To ni tako. Uradi naročajo sami tiskovine pri deželni oblasti, in tukaj se kaže zlobnost nekaterih uradnikov, ki nočejo slovenskih tiskovin naročati, in se s tem mislijo prikupiti „na zgoraj“. — Take napake se morajo kaznovati. Slovenci pošljite vse, Vam nerazumljive uradne dopise na višjo oblast ali naravnost na ministristvo. Tako jih bomo priučili ravnopravnosti. Slovenščina na tiskovinah finančnih oblasti je takšna, da je sploh ni mogoče razumeti; neki Kurzak jo je skoval. Zakaj bi se poslužili vzornih tiskovin kranjske dežele?

— **Zahvala.** Podpisano vodstvo izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so pripomogli, da je XVIII. glavna skupščina „Zaveze avst. jugoslovanskih učiteljskih društev“ dne 2., 3. 4. junija t. l. v Šoštanjcu uspela tako nepričakovano lepo in sijajno. Prav posebno se pa zahvaljuje gg. deželnemu poslancu Ivanu Vošnjaku, dr. Mayerju in načelniku okrajnega zastopa Vinku Ježovniku za laskave pozdrave pri sprejemu; ljubeznjivemu šoštanjskemu narodnemu ženstvu, ki nas je obsipalo s šopki; cenjenemu pripravljalnemu odboru, njegovemu častnemu predsedniku g. Ivanu Vošnjaku ter predsedniku g. Ivanu Koropecu za obilni trud, ki so ga imeli s pripravami za „Zavezino“ zborovanje; vsem onim, ki so nam kazali simpatije s tem, da so okrasile svoje hiše z zastavami; gg. Ivanu Šegi, Janku Likarju, Ignaciju Šijancu in Vekoslavu

Strmska za temeljita in zanimiva poročila; vsem dragim in milim gostom neučiteljem, ki so prihili med nas; vsem onim, ki so brzjavim in pismenim potom pozdravili naš shod; g. pevovodji učitelju Neratu in vsem damam perkam in gg. pevcem za lepo uspeli koncert; vsem govornikom za navdušene napitnice in sploh vsem udeležencem, ki so pripomogli, da je nastopila „Zaveza“ tako impozantno.

Priznanje in zahvalo moramo izreči g. Rajšterju, hotel „Avstrija“ za točno postrežbo in bogato prirejen banket.

Vodstvo „Zaveze avstr. jugoslovanskih učit. društev“.

V Ljubljani, dne 15. junija 1906.

Tajnik: Predsednik:
Drag. Česnik. L. Jelenc.

Konjereji Savinjske doline!

Dne 24. t. m. se vrši zborovanje konjerejev doljnega slov. Štajerja v Škofji vasi pri Celju na vrtu pri Samecu (v slučaju slabega vremena v notranjih prostorih!) ob 3. uri popoldne. Predava o konjereji g. živinozdravnik Anton Korošec. Obljubil je pa tudi svoje predavanje o čebeloreji potovalni učitelj g. Jarij Samec iz Nove cerkve. Kmetovalci, kdor more, pridi!

— **Redko slavje.** 60letnico svojega rojstva, 40letnico bojevanja pri Kustoci in 25letnico službovanja pri železnici je praznoval dne 17. t. m. vratar južne železnice v Zidanem mostu g. Ferdinand Jaut.

— **Sevniška požarna bramba** je zadnje nedeljo obhajala 25letnico. Do odhoda slovenskih gostov je bilo vse v lepem redu. Samo pri večernem vlaku je nekim surovežem vzkipelo nemškutarsko srce, da so enega Slovenca ranili. Treba bode v prihodnje pogledati si ljudi, predno da jih sprejmemo na sebe.

— **Petrovče.** Po ukazu c. kr. okrajnega glavarstva v Celju se je odredila občinska seja dne 19. junija 1906 v Petrovčah. V njej je od c. kr. nastaništva poslani uradnik naznanil, da je od tistega dne občinski zastop razpuščen in obenem za vladnega komisarja imenovan dosedanji župan Anton Koren, kateri ima vse občinske posle voditi do konca novih občinskih volitev, katere se bodo ročno razpisale.

— **V Trbovljah** je binkoštno soboto po noči izginil povsod dobro znani penzionist Blaž Košak po domače Knez. Bil je vesel mož in je imel tudi nekaj tisoč kron denarja. Ves dan je pil in za pijačo dajal v gostilni Gioles z neko žensko in z nekimi mladiči, s katerimi se je končno sprl. Okoli 11. ure je zapustil gostilno in od tedaj so ga pogrešali nad 14 dni. Prijeli so pač tiste fantaline, s katerimi je Blaž pil, toda dokazati jim niso mogli ničesar. Pred 4 dnevi so Košaka našli pri Vidnu v Savi in so ga tudi na Vidnu pokopali. Nesrečnej je imel zlomljen vrat in strta rebra. Vse orožništvo je na nogah, da dožene, če ni bil Košak umorjen.

— **Izlet na goro sv. Uršule** priredi saleška podružnica S. P. D. dne 28. in 29. junija t. l. Odhod iz Šoštanj dne 28. junija ob 10. uri popoldne; povratek v Šoštanj 29. junija tako, da se lahko zunanji udeleženci domu povrnejo z vlaki, ki odhajajo od tod ob pol 8. uri zvečer. Ker je 28. junij četrtek, je ta izlet posebno pripraven za g. učitelje! Kakor vemo iz zanesljivega vira, pride ta dan tudi lepo število narodnjakov iz slovenjegraške okolice na Uršulo. Pot na Uršulo je zelo lahkotna, a razgled krasen in zelo obsežen. Ker bo do tega časa planinska flora tudi že bujno razvita, bode izlet gotovo zelo zabaven in prijeten!

— **Kmetijska zadruga za Šaleško dolino s sedežem v Škalah** priredi v zvezi s kmet. zadrugo v Št. Ilju pri Velenju ter sadje- in vino-rejskim društvom za šoštanski okraj dne 6. in 7. oktobra t. l. sadno razstavo in sejm za sadje v Šoštanju.

— **Iz Luč.** Pokopali smo gospodinjco Angelo Resnik, po domače Obcirco iz Podvolovleka pri Lučah. Pokojna se je rodila v Solčavi in je stara šele 25 let morala zapustiti svet. — Kam pa letos poletiš o počitnicah? V Savinjsko dolino ogledati si slovensko Švico, krasno Logarjevo dolino. Okrajna cesta je krasno izpeljana do sedaj iz Ljubnega v Luče. Pripelje se lahko s kočijo od Rečice na Paki do Solčave. V Logarsko dolino pridejo zdaj tudi lahko ljudje, ki so slabji pešci. Pričakovati je zato mnogo izletnikov, ker so tudi prenočišča in gostilne dobre in po ceni. Gornjegransko učiteljsko društvo priredi dne 28. in 29. t. m. zborovanje. Po svojem zborovanju izlete na Ojstrico in v Logarjevo dolino. Prijatelji turistikarje pridite v mnogobroj-nem številu.

— **Belevode pri Šoštanju.** Tu je bil dne 10. t. m. poučni shod. Predaval je g. potovalni učitelj Goričan ter vspodbujal k umni živinoreji in sadjereji. Drugi govornik je govoril o potrebi ljudske šole in o nadaljni izobrazbi. Polagal je staršem na srce, naj svoje otroke redno v šolo pošiljajo in podpirajo g. župnika, ki brezplačno poučuje otroke. Nad 30 poslušalcev je pazljivo sledilo izvajanjem govornikov.

— **Sv. Andraž pri Velenju.** Tu se je priredil dne 14. t. m. poučen shod, na katerem se je razpravljalo o pomenu in delovanju bralnih društev. Mnogoštevilni zborovalci, večinoma mladina, so sklenili prirediti občni zbor bralnega društva.

— **Velik izlet narodnih društev 24. junija na Dobrno!** Vedno več društev iz konjiškega, celjskega in šoštanskega okraja prijavlja svojo udeležbo! Spored na slavnostnem prostoru na Dobrni bo sledeči: 1. Sprejem došlih društev in gostov. 2. Koncert, proizvajan od šoštanske narodne godbe in raznih pevskih društev. 3. Slavnostni govor. — Potem odkorakajo vsa društva v gostilno g. Korena, kjer bo ljudska veselica z raznovrstnimi zabavami. Nastopili bodo razni govorniki, koncertrirala narodna godba šoštanska, peli razni možki in mešani pevski zbori itd. Začetek ob 3. uri popoldne. Da se omogoči udeležba vsakemu poštenemu Slovincu, se ne bo pobirala nobena vstopnina! Udeleženci iz Šaleške doline se odpeljejo ob 1. uri popoldne iz Šoštanj, ozir. pol 2 uri popoldne iz Velenja! V slučaju deža se vrši izlet prihodnje nedelje, 1. julija.

— **Št. Ilj pri Velenju.** Bralno društvo je priredilo dne 4. t. m. poučno predavanje; predaval je zastopnik naše kmetijske zadruge „O I. avstr. kmetijsko-zadružnem shodu na Dunaju.“ Dne 17. t. m. je bilo drugo poučno zborovanje novoustanovljene mladeniške zveze. Ustanovnik iste je govoril o pomenu ljudske šole in omenjal, da je žalostno znamenje, če se učiteljstvo zaničuje, njihovo delovanje ovira in graja pred otroci in posli ter pozival k složnemu delu šole in domače hiše v prid naroda. — Kmečki mladenič in voditelj zveze Fr. Verdev je v dolgem, krasnem govoru označil potrebo narodnega dela, ter vspodbujal mladino k delu v društvih, kmečki mladenič in podvoditelj zveze Eg. Kos je lepo govoril o izobrazbi in izobraževalnih društvih. G. predsednik braln. društva Iv. Kranjc poda jasno sliko dosedanjega društvenega delovanja. — Pri prihodnjem zborovanju zveze bo pre-

daval ud zveze o čebeloreji. Dne 2. septembra t. l. se bo praznovala obletnica bralnega društva!

— **Žalosten izid pretepa.** Iz Konjic sta šla v soboto Jakob Orož in njegov brat z dela domov proti Poleni. Med potom ju napade kmečki fant Račnik z drugimi fanti; vsi so bili oboroženi z noži. Jakoba Oroža so tako razmesarili, da je umrl še tisto noč. Njegov brat je z malimi ranami odbežal. Napadalci so pod ključem.

— **Zaradi deklice.** 21letni Franc Mohorko, doma iz Stoperc v ptujskem okraju, in Anton Arnejčič sta služila kot hlapca v Patzendorfu pri Vildonu. Dne 12. maja t. l. sta se zvečer po šmarnicah zaradi neke deklice sprla. pri čemur je Arnejčič Mohorkota udaril udaril parkrat preko glave. To je udarjenega tako razkačilo, da je potegnul nož in ga zabodel Arnejčiču v prsa, ki je takoj na mestu izdihnil. Včeraj je stal Mohorko pred graškimi porotniki ter bil obsojen na dva in pol letno težko ječo.

— **Zaradi nenravnosti** se je imel dne 18. t. m. pred mariborskimi porotniki zagovarjati 20letni Jakob Kukovec iz Latigovec v ptujskem okraju, ker je dne 1. aprila hotel posiliti neko 61letno žensko. Obsojen je na 4 mesece težke ječe. — Radi zločina nenravnosti na svoji 12letni hčerki je bil dninar Franc Vogrinc iz Ljutomera tudi pred mariborskimi porotniki obsojen na 5 mesecev težke ječe.

— **Ustreliti se je hotel** posestniški sin Miha Kocbek pri Sv. Trojici v Slov. gor. Zadel se je v bližino srca in se smrtno nevarno ranil. Vzrok ni poznan.

— **Zavoljo izvanrednih zaslug** katere si je stekel gosp. dr. Friderik Ploj, c. kr. dvorni svetnik o priliki sokolske slavnosti v Brežicah, imenoval je „Brežiški Sokol“ istega na zboru svojim častnim članom.

Kranjsko.

— **Desetletnico župana ljubljanskega, g. Ivana Hribarja,** so praznovali minolo soboto dostojno in častno. Ob polu devetih zvečer je bil obhod po mestu, ki je bil pravcati slavnostni sprejod. Priredila se je nato pred mestno hišo županu serenada. Nagovoril ga je podžupan dr. K. Bleiweis vitez Trsteniški. Slavnostni komerz se je vršil v veliki dvorani „Narodnega doma“ mnogoštevilno obiskan. Nazdravljali so županu dr. Bleiweis, dr. Tavčar (v imenu obč. sveta), prof. Štrifof (v imenu „Zveze slov. pevskih društev“), trgovec Kavčič (v imenu meščanstva), dr. Murnik (v imenu Sokola), Stare (v imenu obrtnikov). Vsem se je zahvalil g. župan Hribar, kateremu je od vseh strani došlo polno brzjavnih in pismenih čestitk.

— **Veliko kresno slavnost** priredi ljubljanski „Sokol“ dne 24. junija na dirkaliških prostorih in sicer v korist pred nedavnim v Beljaku ustanovljenemu društvu „Drava“, ki si stavi lepo nalogo, gmotno podpirati slovenske koroške dijake.

— **Imenovanja.** Tajnik dež. vlade dr. Robert Praxmayer je imenovan okr. glavarjem in okr. komisar Franc Schitnik okr. komisarjem v Kranju.

— **Potres.** Po večih krajih na Kranjskem, kakor v Ljubljani, v Višnji gori, v Dolenjem Logatcu in drugod so čutili dne 16. t. m. precej močen potres.

Koroško.

— **Za narodno in gospodinjstvo šolo** v Št. Jakobu v Rožu dosedaj darovanih 15.000 kron so darovali rodoljubi iz: Koroške (obč. Št. Jakob v Rožu 5433'55 + 7734'11 ost. Kor. =) 13.167'66 K; Kranjske (posojilnice

355'— + 429'41 posam. rodoljubi =) 784'41 K; Primorskega (posojilnice 50'82 + 123'— posam. rodoljubi =) 173'82 K; Štajerskega (posojilnice 130'— + 439'11 posam. rodoljubi =) 569'11 K; Dunaja (državni poslanci) 175'— K; Amerike (kat. duhovnik) 50'— K; Češkega (40), iz Ruskega (30) in iz Srbskega (10) = 80'— K. Skupaj 15.000'— kron.

Svetovne vesti.

— **Pri dopolnilni volitvi v Jičino** na Češkem na mesto odstopivšega deželnega poslanca Pantučka so dobili včeraj: Mladoček dr. Schauer 590. narodni socialist Černý 389 in divjak grof Sternberg 240 glasov. Torej bo ožja volitev med prvima.

— **Nova zdravniška taksa** ne stopi že 1. julija t. l. ampak šele dne 1. januarja 1907 v veljavo. Do tiste dobe upajo, da bo dogma tudi lekarnarski zakon.

— **Umrli je na Dunaju** v Svetlinovem zdravilišču profesor in državni poslanec dr. Lustkandl v 74 letu starosti. Nedavno smo poročali o njem, da se mu je počelo mešati.

— **Samomor milijonarja.** V Pittsburgu se je ustrelil milijonar Thomas o Conor Jones. Star je bil 36 let, bogat čez mero in poleg tega ga je čakala še dedščina, ki je znašala čez 200 milijonov mark. Svojim prijateljem je pravil včasih, da se boji, da ne bi zblaznel ali oslepil.

— **Ruska duma** je dovršila agrarno debato ter je soglasno sprejela sklep, da se ustanovi agrarna komisija 99 članov. — Ustavna demokratska stranka je sklenila, da je nemogoče duma poslati na počitnice. Soglasno je bilo sklenjeno naj duma celo leto nadaljuje svoje delo.

LAMPIONE za veselice priporoča po zelo nizkih cenah P. Kostič v Celju.

152-15

Trgovina manufakture, špecerije in z deželnimi pridelki

IVAN REMŠAK

Dvor pri Rudolfovem

sprejme poštenega, mladega, v tej stroki (347) izučeneega 3—3

pomočnika.

Prednost ima tisti, ki je več popolnoma slovenščine in nemščine in vsaj nekoliko tudi italjanščine v govoru in pisavi.

Blagajnice

varne pred ognjem in vlomom

prodaja v vseh velikostih najboljše izdelane firma, ki obstoji že nad 30 let

S. BERGER

DUNA J L. Wipplingerstrasse 29.

Vzroci so v rabi in se lahko ogledajo v „Zvezi slov. posojilnic“ v Celju in pri mnogih drugih posojilnicah in hranilnicah v vseh slovenskih pokrajinah. 104-92

Ne poročaj se

brez knjige o zakonu dr. Retana z 39 podobami mesto 3 K samo 1'25 K. Svetovalec za mlade poročenke mesto 6 K samo 3'50 K. Obe deli skupaj samo 4'50 K franko. naprej vposlano ali po povzetju. (255) 30-21
A. GÜNTHER, založnik znanstvenih knjig, kurioznosti, v „Machtlos“, p. Hönebach (okraj KASSEL).

Ugodna prilika. Samo 3 gld.

stane poštni zavoje bruto 5 kg (cca 50 do 60 kom.) pri stiskanju malo poškodovanega lepo sortiranega, kot ovetlice dišečega **toiletnega mila**

vijolica, roža, heliotrop, mošus, zvonček, breskvina cvet itd.

Posilja po povzetju
MANHATTANOV PODJETJE
BUDIMPEŠTA VIII., Bezeredy-ulica 3.

Cene primerno nizke. Delo solidno in se v teku tedna izgotovi. Lišpa ni treba odstraniti. Za vse v snaženje izročene stvari se jamči.

H. VOLK

Šoštanj, Štajersko.

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsakovrstnih oblik itd.

Zbiralnica v Celju pri gospodu

Josipu Hočevarju

krojaški modni salon, Kolo-dvorska ulica.

(64) 67-63

Priprave za valjanje perila (valjarje), - - - pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najboljše konstrukcije daje

tvrdka
S. Berger
Osnov. I.

Wipplingerstrasse 29.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštine prosto

(7/a) 104-92

Gumi za cepljenje trt

za cepljenje trt najboljše kakovosti dobiva se v ZVEZNI TRGOVINI v Celju.

(331) 12-7

Najcenejše, najodličnejše in najlepše strešno pokritje je

patent zarezna strešna opeka in patent stisnjena zarezna strešna opeka

naravno rdeče žgano in črno impregnirana, katera se dobi pri **D. TOMBAH v Jurovcih pri Ptujju.**

(322)

15-0

Razglas.

Stavbena zadruga „Lastni dom“ reg. zadruga z omejeno zavezo v Brežicah,

je na osnovalnem občnem zboru dne 16. junija 1906 izvolila sledeče načelstvo:

Gosp. **Dr. Ivan Benkovič**, odvetnik, načelnik, gosp. dr. **Josip Strašek**, zdravnik, njegov namestnik, gosp. **Josip Agreš**, zasebni uradnik, tajnik, gosp. **Miško Balon**, veleposestnik, blagajnik, gosp. **Benjamin Kunej**, posestnik, gosp. **Josip Uršič**, trgovec, gosp. **Josip Mastnak**, lončar, odborniki. Vsi v Brežicah.

(359) 1^a

Načelstvo.

Naznanilo!

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem odprl dne 15. t. m. v Gaberjih v Bergmoserjevi hiši

mesnico s konjskim mesom.

Na razpolago bom imel tudi klobase, prekajeno in sveže meso. Jamčim za najskrbnejšo čistost.

Obenem naznanjam gospodarjem, da kupujem konje vedno po najboljših cenah.

Za obilen poset se priporočam, velespoštovanjem

FRANC SCHWARZ, konjski mesar v Celju.

(352) 1

Na debelo.

(332) 11-7

Na drobno.

MOLITVENIKE

za sv. birmo, v okusnih vezih priporoča

ZVEZNA TRGOVINA v Celju, Rotovška ulica št. 2.

KRIVI PREROKI

so bili oni, ki so iz početka mojega podjetja deloma iz zavisti, deloma tudi iz narodne zagrizenosti zatrdjali, da v Celju za narodnega mesarja ni obstanka. Da se ta prorokovani polom ni uresničil, se ob koncu leta svoje samostojnosti radosten zahvaljujem vsem cenj. rodoljubom, ki so z agitacijo ter s posetom pripomogli do obstoja in procvita mojega podjetja, ter se priporočam tudi v nadaljno podporo. Obenem naznanjam, da vljudno do sedaj še nedoseženi draginji živali

OSTANE CENA MESU NESPREMENJENA

ter da plačam za vsako boljše goved zaklane teže à kg od 70 kr. naprej.

(354)

Z odličnim spoštovanjem

6-1

JOSIP STELCER mesar.

Sotrudnik.

Za svojo dobro prospevajoče podjetje iščem zanesljivega sotrudnika, ki je zmožen knjigovodstva, ter slovenskega in nemškega dopisovanja.

Za delo dobi primerno plačilo po dogovoru, za kapital, kateri more vložiti, pa primeren del čistega dobička. Službo lahko opravlja kak upokojeni gospod, kateri bi hotel na dan par ur razvedrila z delom, ali pa tudi trgovsko večča gospodična ali gospa. Oziralo se bo samo na ponudbe do 1. julija. Vse ostalo se izve pri

(348) 1

JAKOB VOLK-U, Šoštanj, Štajersko.

Razpis stavbe mosta.

Okrajni zastop Celje odda potom ponudbe stavbo novega mosta čez potok Ponkvice — občine Vel. Pirešica — ob okrajni cesti I. razred Celje — Slov. Gradec v km. 46'5.

Način stavbe: zidana oporišča — (postranska zida) železne traverze z napeto obokanim betonom — železna ograja.

Proračun: 2214 K 75 vin.

Načrt, stroškovnik in stavbeni pogoji razpoloženi so na ogled vsaki dan — izvzemši nedelje — med uradnimi urami v okrajni pisarni v Celju.

Pismene, zapečatenе ponudbe z napisom „PONUDBA“ imajo se s priloženo 10% varščino proračunjene svote vložiti pri okrajnem zastopu v Celju najkasneje do 2. julija t. l. do 6 ure zvečer.

Za okrajni zastop Celje

(351) 1

dne 16. junija 1906

C. kr. vladni komisar: **Dr. Breschar** l. r.

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani

kupuje

! sledeče vrste, smrekovega, jelkovega, borovega, bukovega in hrastovega okroglega lesa (hlode) potem hrastove deščice (frize) po dnevni ceni, kakor tudi gozde pripravljene za posekati. !

Ponudbe nasloviti je na

Parno žago Deghenghi v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47. — Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6.

(8) 100-89